The 14th Annual TEX Users Group Meeting

Ve dnech 26.–30. července 1993 se konalo na Astonské univerzitě v Birminghamu čtrnácté pravidelné setkání mezinárodní organizace „TEX Users Group“, poprvé v Evropě. Akce byla spojena s konferencí o TEXu a celé se to jmenovalo „A World-Wide Window on TEX“.

Měli jsme to štěstí, že jsme byli při tom. Představitelé německé skupiny uživatelů TEXu (Dante) totiž nabídli dvěma členům z CSTUGu, že jim uhradí poměrně vysoký konferenční poplatek a kompletní pobyt včetně nákladů na cestu. Nakonec jsme jeli tři: Harel Horák, Petr Sojka a já, přičemž jsme se dohodli, že si cestu budeme hradit sami. V Británii se tou dobou vyskytoval i Jiří Zlatuška, který se částečně také zúčastnil. Dojížděl do Birminghamu z Londýna. Takže jsme tam vlastně byli dohromady čtyři.

Protože jsme věděli, že výdaje na cestu se promítnou do obsahu našich kapes, hledali jsme pokud možno nejlevnější způsob dopravy. Dopravní problém samozřejmě neřešil Jiří, protože ten už v Londýně byl. My tři jsme nakonec zvolili cestování Petrovou škodovkou a trajekt z Ostende do Doveru. Před cestou se to jevilo jako nejlevnější řešení. Později se ukázalo, že tomu tak není, ale podrobnosti o tom nepatří na stránky tohoto časopisu.

Zcela v centru druhého největšího města Británie – Birminghamu – se nalézá takzvaný „Astonský trojúhelník“. Jedná se o seskupení budov, ulic, studentských kolejí, sportovišť, menz a parků, které tvoří univerzitní městečko. Astonská univerzita je zřejmě nejprestižnější technickou vysokou školou v Británii nebo aspoň v Birminghamu a okolí. Mnozí z Vás ji budou znát v souvislosti s největším elektronickým archívem TEXu, který nabízí na počítači připojeném na síť Internet. Pro úplnost, jedná se o adresu `ftp.tex.ac.uk`. Připravujeme (asi do příštího čísla) stručný index tohoto archívu, který by mohl být čtenářům užitečný. Na místě prodávali dva kompaktní disky obsahující celý archív, přičemž kapacita těchto disků se počítala na gigabajty.

V souvislosti s uvedeným archívem se zmíním o jednom mém překvapení. Těsně před odjezdem jsem ještě dopisoval anglickou dokumentaci k programu MNU a na místě jsem zašel za správcem archívu, že by mi činilo potěšení, kdyby do archívu zařadil můj „little program“. Správce udělal něco jako `find` a prohlásil, že se tam už nějaký program MNU nalézá. Začal jsem mít obavy, že jsem program nevhodně nazval, protože už v archívu existuje jiný program tohoto jména. Po důkladnějším prozkoumání souborů se ale ukázalo, že se jedná o můj program, který jsem uveřejnil na EuroTEXu92. Aniž bych o tom věděl a aniž by byla anglická dokumentace zcela vpořádku, byl už program zařazen do veřejného archívu v adresáři`support`. Prohlásil jsem, že to co mám na disketě, je novějšího data, takže to správce archívu může přemazat tím novým. Druhý den o tom vyšla v kapitole o přírůstcích do archívu jednořádková zpráva a třetí den jsem zjitil, že už mají novou verzi taky ve Stuttgartu (ne zcela vpořádku, protože tam jsou nyní promíchané staré soubory s novými). Nejsem intenzivní „vyhledávač“ ve veřejných archívech, který dnem i nocí zaměstnává svůj terminál programem FTP, takže mě toto automatické zařazení do archívu poněkud překvapilo.

Účastníci konference měli přístup do počítačových laboratoří vybavených PC-čkama a výkonnou laserovou tiskárnou. Tyto počítače byly v síti přímo napojeny na výše zmíněný archív, takže někteří přítomní intenzivně kopírovali pomocí protokolu FTP na diskety (například Karel Horák). Mě tato činnost nechávala chladným, protože stejnou činnost lze provést i v našich zemích, kdekoli je fungující uzel Internetu. Více mě zaujalo, že mohu služeb Internetu užívat i obráceně, tj. číst a posílat v Birminghamu poštu, která mi přišla na počítač na naší katedře. Navíc, když jsem například potřeboval svůj oblíbený editor, jednoduše jsem si ho „stáhnul“ z našeho katedrálního počítače. Také byly v předsálí hlavní přednáškové posluchárny instalovány terminály a účastníci na nich mohli v kávových a čajových přestávkách pomocí služby TELNET pracovat se svou poštou, případně si na těchto terminálech spustili svou instalaci TEXu, kterou měli instalovánu na počítačích ve svých institucích. Tuto druhou možnost jsem ale viděl užívanou jen v souvislosti s řešením nějakého syntaktického problému v TEXu. Terminály samozřejmě neumožňovaly spustit prohlížeč, případně tisk. K tomu ovšem stačilo použít již zmíněná PC-čka.

Možnost využít počítačové učebny intenzívně využíval Petr Sojka, který se připravoval na vedení kurzu o LATEXu. Týden před a týden po konferenčním týdnu organizovala katedra Petera Abbotta na Astonské univerzitě kurzy k různým problematikám, souvisejícím s TEXem. Tutoři těchto kurzů byli většinou světově uznávané kapacity. Například kurz o fontech měl být vedený Yannisem Haralambousem. Nakonec se nekonal, protože byl malý zájem. Ceny kurzů totiž nebyly nikterak nízké (alespoň z pohledu našich poměrů). Na vypsaný kurz o LATEXu neměli sehnaného tutora a tak se nabídl Petr Sojka. O tento kurz byl celkem zájem, takže se nakonec konal jako jeden z mála. Ze začátku Petrovi pomáhal Jiří Zlatuška, protože v angličtině si byl Jiří jistější.

Další kurz vedl Philip Taylor. Kurz byl zaměřený na output rutiny. Jeden účastník tohoto kurzu byl skutečně platící – redaktor z nějakého britského nakladatelství. Ostatní byli podporováni z různých fondů a nebo prostě nezaplatili. Byli totiž z východních zemí. Tři poláci, jeden ukrajinec a dva češi (hádejte kteří). Uvažovali jsme, že by nebylo špatné uskutečnit takové kurzy i u nás. Byly by vypsané pro veřejnost a vedli by je někteří členové CSTUGu, kteří by se nabídli a měli odpovídající znalosti. Zatím to je jen v myšlenkách nás, kteří jsme tam byli.

A nyní k vlastní konferenci. Sborníky jsme dostali pouze svázané kroužkovou vazbou, ačkoli sázené na osvitce. Z TEXnického hlediska na nich bylo ještě zajímavé to, že poprvé nebyly vysázeny v písmu Computer Modern, ale byl použit font Lucida. Od pondělka do pátku probíhaly přednášky většinou do pozdních večerních hodin. Z široké škály pronesených příspěvků se těžko vybírá, co by mohlo zajímat čtenáře. Například přednáška „NTS: a future to TEX?“ pronesená Philipem Taylorem. Pokud si vzpomínáte, podobným tématem se zabýval i v Praze. Zajímavé byly samozřejmě příspěvky Yannise, například „Khmer Script“. Jedná se o písmo starobylé kultury ze Západní Indie z 9 a 10. století. Je podobné čínskému, přičemž jednotlivé znaky se sestavují z elementárnějších tvarů. Změna relativní polohy elementárního znaku může znamenat jiný význam slova. Přiznám se, že by mě asi taky bavilo si takto hrát s různými exotickými písmeny a s TEXem, ale není na to čas.

Ve středu byl pro účastníky konference pořádán zájezd do Stratfordu, rodiště Shakespeara. V rámci této návštěvy bylo divadelní představení. Hráli Krále Leara. O tom nemohu podrobně referovat, protože jsem se příliš nechytal.

Ve čtvrtek odpoledne proběhla formálně schůze TUGu. Z toho, co mi z této schůze utkvělo v paměti je, že se hledá vtipné a univerzální řešení problému loga LATEX tak, aby povýšené a zmenšené A nedělalo problémy v různých fontech a velikostech.

Celkově mi připadalo, že měla konference podobnou úroveň, jako v Praze. Byli na ni také více méně stejní účastníci – dobře známé tváře z EuroTEXu92. Příští meeting TUGu bude zase v Americe, ale kde se bude konat EuroTEX, to zůstává zatím otevřené…

Petr Olšák